

СУСТРЭЧА ПАКАЛЕННЯЎ

У актавай зале галоўнага корпуса адбыўся вечар, прысвечаны сустрэчы старэйшых бальшавікоў са студэнтамі. На такіх мерапрыемствах моладзь заўсёды ідзе з вялікай ахвотай. Яна хоча больш ведаць аб людзях таго часу, на многія пашырыць свае веды аб гісторыі краіны.

Зала, перапоўненая студэнтамі, выкладчыкамі, аспірантамі і супрацоўнікамі, пад апладысменты сустрэла з'яўленне ў прэзідыуме ветэранаў Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі прадстаўнікоў старэйшага пакалення Кузьму Мікалаевіча Ганічэнка і Міхаіла Іосіфавіча Кароля.

З вялікай прававой выступіў перад сабраўшыміся Кузьма Мікалаевіч, які знаходзіцца ў радах Камуністычнай партыі з 1918 года. Яго біяграфія апалена баямі грамадзянскай вайны. Колькі разоў прыходзілася ворагам маладой Савецкай улады, каб перамагчы іх у смяротных паядынках! У шэрагах тых, хто штурмаваў Зіміні палац быў і Ганічэнка. А колькі цяжасцей і напружанай працы прыйшлося прыкласці ў барацьбе з кулакамі, у змаганні за калектывізацыю сельскай гаспадаркі...

Успаміны.. успаміны.

Колькі іх у Кузьмы Мікалаевіча! Ён расказвае і расказвае, а перад слухачамі ўсплываюць жывыя старонкі стваральнай працы савецкіх людзей, іх паўсядзёжны герызм і моцная энергія на шляху да пабудовы самага светлага грамадства на зямлі.

— Мы верылі ў нашы сілы, — сказаў у заключэнне Ганічэнка, — у наступленне такога часу, калі наша барацьба застанецца добрым успамінам шчаслівай моладзі сацыялістычнай краіны. І як добра цяпер усведамляць, што нашы мары збыліся, і наша пакаленне цяпер іменна тае, якое мы ўяўлялі толькі ў маргах...

Пад бурныя апладысменты на трыбуну падняўся другі наш госць Міхаіл Іосіфавіч Кароль. Ён уступіў у рады ленинскай партыі роўна праз год пасля ўстаўлення Савецкай улады. Вялікая Кастрычніцкая сацыялістычная рэвалюцыя застала яго ў турме. Пасля вызвалення Міхаіл Іосіфавіч доўгі час працуе адказным работнікам у Слуцку. Ад радавога байца да вучонага — такі шлях прайшоў Кароль. Цяпер ён працуе ў Беларускай дзяржаўнай інстытуце народнай гаспадаркі імя Куйбышэва.

Ад імя шматтысячнага

налектыва студэнтаў нашага ўніверсітэта гасцям уручаны каштоўныя падарункі.

У канцы вечара госці сумесна са студэнтамі паглядзелі канцэрт удзельнікаў мастацкай самадзейнасці аўтамабільнага завода.

На здымку: старэйшыя бальшавікі Кузьма Мікалаевіч Ганічэнка і Міхаіл Іосіфавіч Кароль гутараць са студэнтамі.

Фота і тэкст І. АСКІРКІ.

Беларускі УНІВЕРСІТЭТ

ОРГАН ПАРТКОМА, РЭКТАРАТА, КАМІТЭТА КАМСАМОЛА,

ПРАФКОМА І МЯСЦКОМА БЕЛАРУСКАГА ОРДЭНА ПРАЦОўНАГА

ЧЫРВОНАГА СЦЯГА ДЗЯРЖАўНАГА УНІВЕРСІТЭТА ІМЯ У. І. ЛЕНИНА

№ 13 (663) Пятніца, 7 красавіка, 1967 года. Год выд. XX. Цана 2 кап.

ЮБІЛЕЙ НАТХНЯЕ, КЛІЧА

Нядаўна апублікаваны сацыялістычны абавязальства Беларускага ордэна Працоўнага Чырвонага Сцяга дзяржаўнага ўніверсітэта імя У. І. Леніна да 50-годдзя Савецкай улады. Гэта ярскі дакумент аб узрослых творчых сілах нашай калектыва, аб яго вялікіх магчымасцях і шматграннай дзейнасці ў навуковых даследаваннях, падрыхтоўцы высокакваліфікаваных кадраў і выхаваўчай рабоце сярод насельніцтва рэспублікі. Знаёмчыся са зместам гэтага на першы погляд звычайнага выдання, пераконваешся, што супрацоўнікі шматлікіх кафедраў, лабараторый, калектывы факультэтаў рыхтуюць да свята каштоўныя падарункі Радзіме. Гэта і манаграфіі, вучэбнікі і дапаможнікі, лекцыі і даклады на прадпрыемствах і ў калгасах, і навінкі вучэбнага працэсу.

Так, вельмі значныя абавязальствы ўзяў на сябе ардэнаносны ўніверсітэт Беларусі, ідучы да юбілею Савецкай улады. І гэты абавязальства паспяхова выконваюцца. Доказам можа служыць дзейнасць прафесарска-выкладчыцкага калектыву і студэнтаў юрыдычнага факультэта. Нядаўна на пасяджэнні партыйнага камітэта ўніверсітэта быў абмеркаваны ход выканання сацыялістычных абавязальстваў і навуковых даследаванняў юрыстамі.

Рыхтуючыся да свята, калектыву гэтага факультэта вядзе работу ў трох напрамках: падрыхтоўка да навуковых юбілейных канферэнцый, датэрміновае выданне навуковых прац і вучэбных дапаможнікаў, завяршэнне доктарскіх і кандыдацкіх дысертацый. У сваёй справаздачы сакратар партыйнага бюро Пётр Азаравіч Дубавец адзначаў, што слаўны юбілей натхніў калектыв на новыя творчыя дасягненні. Факультэт поўнацэнна падрыхтаваў да канферэнцыі прафесараў,

выкладчыкаў і студэнтаў. Вельмі цікавыя, змястоўныя даклады прадставілі дацэнты В. Ф. Чыгір («Жыллёвая праблема ў СССР і капіталістычных краінах»), Г. А. Павен'еў («Роль савецкага працоўнага права ў выхаванні камуністычных адносін да працы»), І. А.

У партыйным камітэце

Юхо («У. І. Пічэта—першы гісторык беларускага права») і іншыя выкладчыкі.

Нядаўна, як і намячалася абавязальствамі, выйшла з друку кніжка Яўгена Аляксандравіча Матвіенкі «Судебная реч». Гэта першая ластаўка, за якой пачаўся даследаванні па тэорыі і гісторыі беларускага права і дзяржавы. Завяршаецца праца па саўстаўленню вучэбнага дапа-

можніка па крымінальнаму праву БССР. Калектыву выкладчыкаў падрыхтаваў такі ж дапаможнік па грамадзянскаму праву. Зданы ў выдавецтвы або завяршаецца праца над такімі манаграфіямі, як «Жыллёвае права» (В. Ф. Чыгір), «Асновы судовай псіхалогіі»

(А. В. Дулаў), «Правышэнне межаў неабходнай абароны» (І. С. Цішкевіч), «Прыгавор і яго выкананне» (Е. А. Матвіенка) і іншыя.

Дацэнты тт. Курылёў, Авакаў, Юркевіч, Чыгір і Дабазка датэрмінова падрыхтавалі, а некаторыя ўжо прадставілі да абароны доктарскія дысертацыі па актуальных праблемах тэорыі і практыкі права. Ёсць упэўненасць у тым, што некаторыя працы будуць абаронены да свята.

На тым жа пасяджэнні

партыйны камітэт абмеркаваў і справаздачу геалага-геаграфічнага факультэта. Тут таксама шмат робіцца для таго, каб дастойна сустрэць юбілей, каб узняць узровень вучэбна-выхаваўчай працы і навуковых даследаванняў. За апошні час на факультэце арганізуюцца цікавыя мерапрыемствы, павысілася роля амаль усіх звянняў.

Больш дзейным стаў нацыянальны друк, ёсць выдатныя прыклады ў дзейнасці народнага кантролю. Наогул, ёсць чым ганарыцца факультэту, ёсць што перадаваць і другім калектывам. Аднак у прынцыповым абмеркаванні пытання адзначалася, што партбюро (сакратар Ф. С. Фешчанка) яшчэ не выкарыстоўвае ўсе магчымасці для павышэння актыўнасці выкладчыкаў і студэнтаў. На факультэце пакуль што слаба працуе студэнцкая прафсаюзная арганізацыя, па

сутнасці яна яшчэ не знайшла свайго месца ў дзейным выкананні сацыялістычных абавязальстваў. Гэта не вельмі непакоіла партбюро. Некаторыя камуністы перагружаны грамадскімі даручэннямі, а асобныя камуністы і асабліва камсамольцы стаяць у баку ад агульных спраў факультэта. Члены правяральнай камісіі, сакратар парткома Т. Я. Дударова зрабілі сур'ёзныя лапрукі Ф. С. Фешчанку за тое, што на пасяджэннях партбюро вельмі рэдка абмяркоўваюцца пытанні, звязаныя з навуковай працай выкладчыкаў і аспірантаў, не заслухоўваюцца справаздачы камітэта камсамола і іншых грамадскіх арганізацый. Маюць месца выпадкі парушэння статута партбюро аб калегіяльным рашэнні ўсіх пытанняў.

У прынятай пастанове партком рэкамендаваў, як выправіць недахопы, каб яшчэ больш павысіць авангардную ролю камуністаў і камсамольцаў.

ГУТАРКУ ВЯДЗЕ СТАРЭЙШЫ КАМУНІСТ

Сярод многіх іншых мерапрыемстваў, што намераны партыйнай арганізацыяй філалагічнага факультэта ў гонар 50-годдзя Савецкай улады, дастойнае месца адведзена рабоце з маладымі камуністамі. З гэтай мэтай па рашэнню партбюро створана камісія, у склад якой увайшлі член партыйнага бюро прафесар Міхаіл Гапеевіч Булахаў, дацэнт кафедры журналістыкі, адзін са старэйшых каму-

ністаў універсітэцкай партарганізацыі, член КПСС з 1921 года Марк Саламонавіч Зырыцкі, студэнт трэцяга курса аддзялення журналістыкі Пётр Пабока. Складзены і зацверджаны план работы камісіі. Вырашана, у прыватнасці, правесці з маладымі камуністамі некалькі гутарак па найбольш актуальных пытаннях нашай жыцця.

Першым крокам на шляху выканання плана камісіяй была гутарка старога камуніста Марка Саламонавіча Зырыцкага. Апіраючыся на канкрэтныя прыклады, Марк Саламонавіч гаварыў аб тым, якім павінен быць камуніст, аб яго высокім абавязку перад народам.

Зацікаўленасць маладых камуністаў да расказу ветэрана партыі не спадала на працягу ўсёй гутаркі. У заключэнне яе Марк Са-

ламонавіч Зырыцкі заклікаў кожнага з гонарам неслі высокае званне члена КПСС.

Пацікавіўся т. Зырыцкі і думкамі маладых камуністаў адносна дзейнасці факультэцкай партарганізацыі і яе бюро. Маладыя члены партыі тт. Някрасаў, Малыш, Краснеўскі і іншыя выказалі некаторыя заўвагі па далейшаму палепшэнню яе работы.

Р. ЛІСАЎ.

У МІНУЛУЮ ПЯТНІЦУ У АКТАВАЙ ЗАЛЕ ГАЛЮЖНАГА КОРПУСА АДБЫЛОСЯ ПАСЯДЖЭННЕ АБ'ЯДНАНАГА ВУЧОНАГА САВЕТА УНІВЕРСІТЭТА, НА ЯКІМ БЫЛІ АБМЕРКАВАНЫ ПЫТАННІ ВЫКАНАННЯ ПАСТАНОВЫ ЦК КПСС І САВЕТА МІНІСТРАЎ СССР «АБ МЕРАХ ПА ПАЛЯПШЭННЮ ПАДРЫХОТКІ СПЕЦЫЯЛІСТАЎ І УДАСКАНАЛЕННЮ КІРАўНІЦТВА ВЫШЭЙШАЙ СПЕЦЫЯЛІАЙ АДУКАЦЫЯЙ У КРАІНЕ». З ДАКЛАДАМ ПА ГЭТАМУ ПЫТАННЮ ВЫСТУПІЎ УДЗЕЛЬНІК УСЕСАЮЗНАЙ НАРАДЫ РАБОТНІКАЎ ВЫШЭЙШЫХ НАВУЧАЛЬНЫХ УСТАНОЎ У МАСКВЕ ПРАРЭКТАР ПА ВУЧЭБНАЙ РАБОЦЕ А. Я. МАЛЫШАЎ. НІЖЭЙ МЫ ДРУКУЕМ СПРАВАЗДАЧУ ГЭТАГА ПАСЯДЖЭННЯ, У ЯКІМ ПРЫНЯЛІ УДЗЕЛ ПРАФЕСАРЫ І ВЫКЛАДЧЫКІ УСІХ ФАКУЛЬТЭТАЎ.

Савецкі народ пад кіраўніцтвам Камуністычнай партыі ідзе з вялікімі дасягненнямі да слаўнай падзеі ў жыцці нашай дзяржавы — 50-годдзя Савецкай улады. У дакладзе А. Я. Малышава адзначалася, што Беларускі ордэн Працоўнага Чырвонага Сцяга дзяржаўны ўніверсітэт імя У. І. Леніна разам з усёй вышэйшай школай краіны рыхтуе дастойную сустрэчу юбілею. Кожным факультэтам, кожнай кафедрай, кожным выкладчыкам асабіста ўзяты канкрэтныя сацыялістычныя

лі, як справядліва адзначалася ў Пастанове ЦК КПСС і Савета Міністраў СССР, ёсць яшчэ недахопы. Бывае, напрыклад, што другародныя формулы, якіх дастаткова было б для азнамлення толькі паведаміць студэнтам і расказаць, дзе прачытаць іх і як імі карыстацца, выкладчык выводзіць на працягу двух-трох гадзін. Здарэцца таксама, што выкладчыкі старэйшых курсаў некаторых факультэтаў не дастаткова выкарыстоўваюць значны аб'ём матэматычных, фізічных ці хімічных

студэнты, але на экзамены з'явілася 5676, з іх здалі экзамены на выдатна 608, выдатна і добра — 1999, здавальняюча — 2204, нездавальняюча — 865. Такім чынам 54 працэнты студэнтаў паспяваюць толькі на здавальняюча ці атрымліваюць нездавальняючы адзнакі. Яшчэ горшыя вынікі экзаменаў на вячэрнім аддзяленні. Там налічваецца 2850 чалавек, з іх акадэмічны водпуск атрымалі 120, не з'явілася зусім на сесію 199, здавалі экзамены па ўсіх прадметах толькі 1689,

абавязальствы, якія паспяхова выконваюцца. Падгучныя апладысменты прамоўца віншуе прафесараў, выкладчыкаў, супрацоўнікаў і студэнтаў з высокай ўзнагародай універсітэта і групы вучоных. Гэта радуе нас, натхняе на новыя поспехі, але ў нас яшчэ ёсць шмат нявырашаных пытанняў, аб якіх вялася вялікая гутарка ў Маскве на Усеаюзнай нарадзе работнікаў вышэйшай школы.

XXIII з'езд КПСС паставіў перад вышэйшымі навукальнымі ўстановамі задачу значнага паляпшэння кіраўніцтва вучбы, якасці падрыхтоўкі спецыялістаў. Гэтага настойліва патрабуюць жыццё, развіццё вытворчасці, навукова-тэхнічны прагрэс. Краіна чакае ад вышэйшай школы высокаадукаваных спецыялістаў, выдатна ўзброеных марксісцка-ленінскай тэорыяй, дэталёва ведаючы эканоміку, метады кіравання, прычпы навуковай арганізацыі працы.

Ужо даўно пройдзен той этап у развіцці нашай краіны, калі спецыяліст на працягу многіх год мог забяспечваць даручаны яму ўчастак працы на аснове запаса ведаў, атрыманых у вучбы. Бурны прагрэс народнай гаспадаркі ў цяперашні час можа быць забяспечан толькі ў тым выпадку, калі ва ўсіх яго галінах будуць своечасова ўкараняцца найвышэйшыя дасягненні перадавой навукі і практыкі. Таму з кожным годам вялікае значэнне атрымліваюць такія якасці спецыяліста, які імкненне да паўсядзённага самаўдасканалвання і творчага пошуку, уменне сачыць за навуковым і тэхнічным прагрэсам, сусветнай літаратурай і самастойна прымяняць атрыманыя веды ў канкрэтных справах даручанага ўчастка працы.

У рабоце вышэйшай шко-

ных ведаў, якія выкладалі студэнтам на першых і другіх курсах.

Больш увагі кафедрам трэба звярнуць таксама на пытанні планавання вучэбнага працэсу, арганізацыі і кантролю за самастойнай работай студэнта. Тэарэтычная распрацоўка і практычнае ўкараненне навуковых асноў арганізацыі вучэбнага працэсу — цяпер адна з важнейшых задач вучбы. Трэба сур'ёзна заняцца вывучэннем бюджэта часу кожнага выкладчыка, рацыянальным выкарыстаннем яго магчымасцей з мэтай павышэння эфектыўнасці вучэбнай і навукова-даследчай працы. Пара назаўсёды пакончыць з растратай часу вучоных вучбы. Па-навуковаму таксама трэба арганізаваць працу студэнтаў з улікам спецыфікі факультэта. Студэнт не павінен разглядацца як пасіўны аб'ект навування і выхавання, а як актыўны ўдзельнік гэтага працэсу.

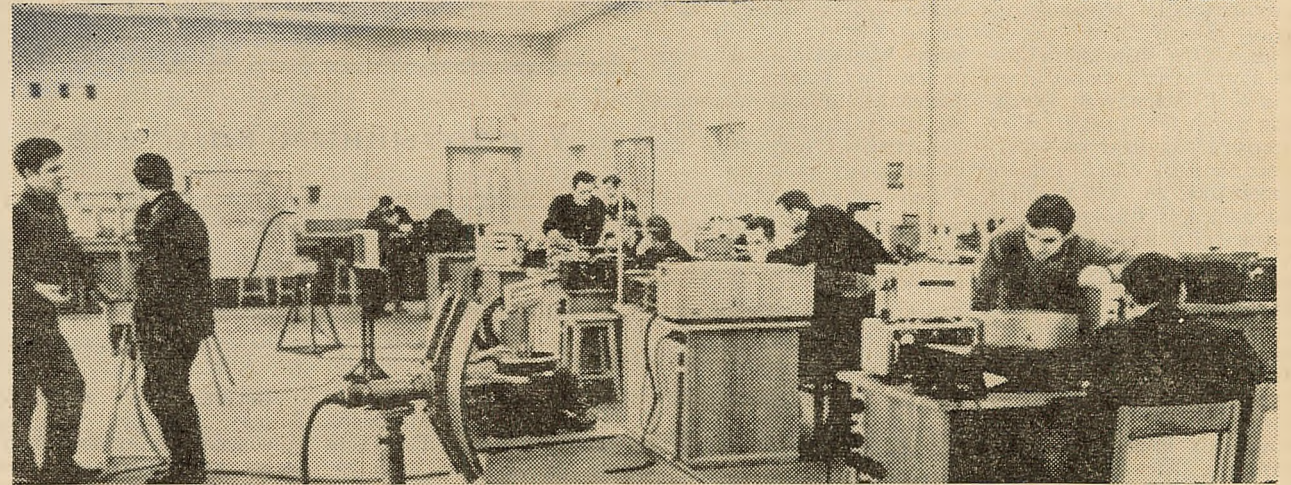
Вялікае месца ў дакладзе было адведзена вучобе і выхаванню студэнтаў. Адзначалася, што асноўная маса студэнцтва добрасумленна выконвае ўзяты перад дзяржавай абавязальствы, выкарыстоўвае ўсе магчымасці для творчага авалодання выбранай спецыяльнасцю, займаецца напружана і старанна. Але значная частка моладзі, яшчэ лічыць дастатковым вучыцца толькі на здавальняюча. Такія студэнты дрэнна працуюць над сабой, а выкладчыкі і кіраўнікі факультэтаў не працягваюць у такіх выпадках належнай патрабавальнасці.

А. Я. Малышаў даводзіць да ведама прысутных вынікі экзаменацыйнай зімовай сесіі. Па дзённаму навучанню ў сесіі павінны былі ўдзельнічаць 5796 студэнтаў, з іх атрымалі водпуск па хваробе 112, абавязаны былі здаваць экзамены 5684

Выдатнік вучбы Мікалай Кібальнік праводзіць даследаванні.

У адной з лабараторый фізфака ідуць практычныя заняткі па вывучэнню накіраванага дзеяння антэн.

Фота А. КАДЗЕТА.

з іх выдатныя адзнакі атрымалі 98, выдатныя і добрыя 489, здавальняючыя 1102, нездавальняючыя 842 студэнты, ці 34 працэнты ад усёй колькасці. Вядома, што такое становішча нас не можа задаволіць.

Прычына нізкай паспяховасці крыецца ў безадказных адносінах некаторых студэнтаў да вучбы, няўменне іх самастойна і плённа працаваць. Прычына яшчэ і ў тым, што заўважаецца паніжэнне адказнасці за паспяховасць студэнтаў з боку выкладчыкаў і кафедраў. Нельга прызначыць нармальным такое становішча, калі ў некаторых выкладчыкаў больш трэцяй часткі студэнтаў атрымліваюць нездавальняючы адзнакі. Гэта брэк у рабоце выкладчыка, сведчанне таго, што ён абмежаваў сваю работу толькі чытаннем

курса і прыёмам экзаменаў і залікаў, а кафедры і дэканаты ўхіліліся ад кантролю за дзейнасцю выкладчыкаў.

Абавязкі выкладчыка на многа шырэй: ён павінен не толькі чытаць лекцыі і прымаць экзамены ці залікі, але і сістэматычна накіроўваць і кантраляваць самастойную работу студэнтаў шляхам правядзення калектываў, кансультацый, індыдуальных сустрэч і гутарак. Кожны студэнт і выкладчык павінен быць у адказе за сваю працу і працу сваіх таварышаў.

Дакладчык падрабязна спыніўся на задачах практыкі студэнтаў і падкрэсліў, што яна, як правіла, павінна закончвацца залікам ці экзаменам. Наогул, узросшыя праблемы вучэбнага працэсу неабходна ўважліва прадумаць і абмеркаваць на саветах факультэтаў ці ў метадычных камісіях.

Да праблем, якія неабходна вырашыць на шляху падрыхтоўкі высокакваліфікаваных спецыялістаў, адносяцца і такія, як удасканаленне падрыхтоўкі да прыёму моладзі ва ўніверсітэт. За прыём на вучобу ў наш універсітэт патрэбна павысіць адказнасць дэканаў факультэтаў і загадчыкаў кафедрамі. Вядома, што моладзь іншы раз дапускае памылкі ў выбары свайго шляху, і ёй неабходна дапамога. Добрыя справы ў гэтым накіраванні робяць фізічны і матэматычны факультэты. Яны ўзгоднілі з Міністэрствам адукацыі БССР палажэнне аб завочнай фізіка-матэматычнай школе пры БДУ, якая разлічана на вучобу 500 вучняў 9—10 класаў сельскіх і раённых школ. Вопыт работы

юцца іх схільнасці, цікаўнасць, яны прыцягваюць да навуковых даследаванняў кафедры.

Важнай мерай, прадугледжанай апошняй пастановай партыі і ўрада, з'яўляецца ўвядзенне з наступнага года для выкладчыкаў вучбы стажыроўкі на перадавых прамысловых і сельскагаспадарчых прадпрыемствах, а таксама ў вядучых вышэйшых навуковых установах і навукова-даследчых інстытутах. Такое рашэнне дае магчымасць выкладчыку пазнаёміцца з апошнімі дасягненнямі навукі, гаспадаркі, прамысловасці і выкарыстоўваць усё гэта для навучнага працэсу.

Другая рэальная магчымасць удасканалвання ведаў выкладчыка — факультэты павышэння кваліфікацыі. Такі факультэт з 1 сакавіка створан і пры нашым універсітэце для выкладчыкаў фізікі і матэматыкі вучбы Беларусі і Прыбалтыкі. Тэрмін навування на гэтых факультэтах — 4 месяцы. Такім чынам, члены прафесарска-выкладчыцкага калектыва адзін раз у пяць год будуць мець магчымасць павышэння кваліфікацыі. Кафедерам неабходна прадугледзець у сваіх планах пасылку выкладчыкаў на курсы, выкананне вучэбнага плана і аб'ёма работ у сувязі з замяшчэннем выкладчыкаў, якія паехалі на курсы.

Вялікая размова вялася прамоўцам на Вучоным Савеце адносна падрыхтоўкі выкладчыкаў праз аспірантуру. Адзначалася, у прыватнасці, важнасць увядзення ў практыку падрыхтоўкі чытання цыкла лекцый па

мі задачаму будаўніцтва камунізму. Кожнай кафедрай, кожнаму факультэту патрэбна крытычна перагледзець увесь навукальны працэс і распрацаваць план яго ўдасканалення на навуковай аснове.

Няма сумненняў у тым, — сказаў у заключэнне А. Я. Малышаў, што калектыв нашшага ордэна Працоўнага Чырвонага Сцяга дзяржаўнага ўніверсітэта імя У. І. Леніна з поспехам справіцца з задачкамі, што стаяць перад ім.

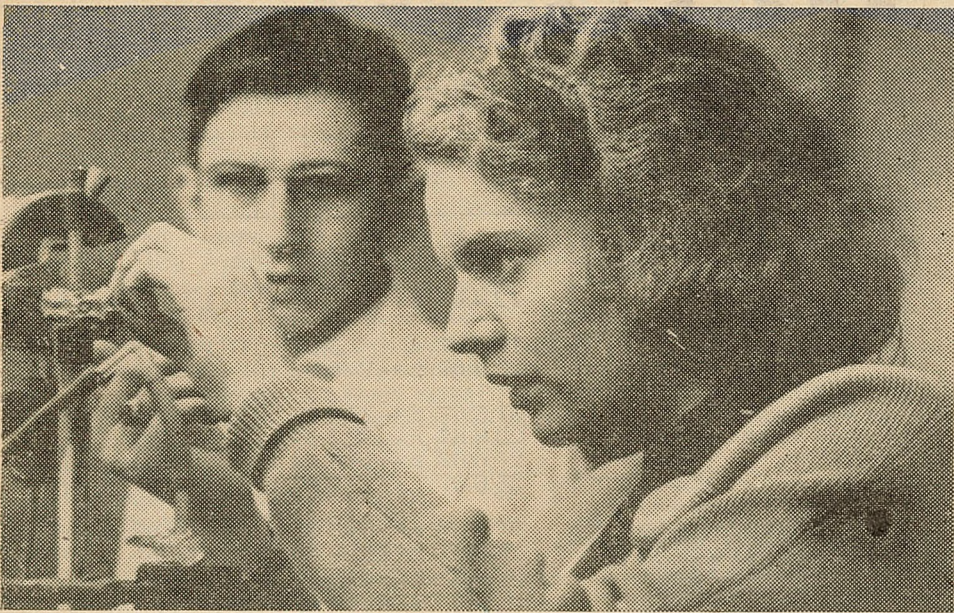
Выступіўшы ў спрэчках прамоўца адзначыў, што важнай умовай павышэння якасці выпускаемых універсітэтам спецыялістаў з'яўляецца самастойная праца студэнтаў, павышэнне патрабавальнасці кожнага выкладчыка да моладзі, паступаючай на вучобу ў наш вучбы, далейшае ўмацаванне сувязей БДУ з вытворчасцю, сярэднімі школамі і аказанне актыўнай дапамогі ім у падрыхтоўцы школьнікаў да паступлення ў вышэйшыя навукальныя ўстановы. Прафесар В. Г. Вафіядзі, у прыватнасці, гаварыў аб паўсядзённым выхаванні высокай культуры ў студэнтаў, ўмацаванні іх дысцыпліны, аб арганізацыі больш эфектыўнай вытворчай практыкі. Спалучэнне тэарэтычнага і практычнага навування — гэта выдатная асаблівасць савецкай школы, яе патрэбна развіваць.

У заключэнне выступіў рэктар універсітэта заслужаны дзеяч навукі БССР акадэмік А. Н. Сеўчанка. Ён спыніўся на тым, што ўрадава ўзнагарода пашырыла абавязкі ўсяго калектыва БДУ. Мы павінны прыкласці ўсе намаганні для таго, каб дастойна сустрэць 50-год-

дзе Савецкай улады. Прафесарска-выкладчыцкаму калектыву неабходна ў самай бліжэйшай час узяцца за падрыхтоўку і выданне новых вучэбных дапаможнікаў па матэматыцы, фізіцы і іншых дысцыплінах. У нас усё яшчэ мала дактароў навукаў, а многія кафедры маюць усе магчымасці падрыхтаваць іх больш.

— Я сам, — падкрэсліў у заключэнне прамоўца, — буду абавязальства падрыхтаваць у бліжэйшыя 2—3 гады 4—5 дактароў навукаў. Дадатковыя, канкрэтныя сацыялістычныя абавязальствы павінны ўзяць кожны прафесар.

На Вучоным Савеце была прынята адпаведная пастанова, накіраваная на далейшае паляпшэнне падрыхтоўкі высокакваліфікаваных спецыялістаў, развіццё навуковых даследаванняў.

НА ЗДЫМКУ: студэнтка IV курса хімічнага факультэта Света ПАШНОУСКАЯ і лабарант Ігар МІРАНЕНКА ў час практычных заняткаў па аналітычнай хіміі.

НАШ ПАРОЛЬ — НЕСПАКОЙ

31 красавіка ў актавай зале галоўнага корпуса ўвесь шматлікі камсамольскі актыў універсітэта сабраўся на сваю чарговую тэарэтычную канферэнцыю. З дакладам «Аб выніках IV Пленума ЦК ЛКСМБ і задачах універсітэцкай камсамолі на бліжэйшы перыяд» выступіў першы сакратар ЦК ЛКСМБ Г. М. Жабішкі. Ён расказаў аб велічнай ролі, якую адыгрывае сёння ўся студэнцкая моладзь рэспублікі ў камуністычным будаўніцтве, ахарактарызаваў дзейнасць многіх камсамольскіх арганізацый вышэйшых і сярэдніх спецыяльных навучальных устаноў і асобна спыніўся на поспехах і недахопах камсамольскай арганізацыі Беларускага ордэна Працоўнага Чырвонага Сцяга дзяржаўнага ўніверсітэта імя У. І. Леніна. Сканцэнтраваны асабліва ўвагу на пытанні ваенна-патрыятычнай і выхавальнай работы, Г. М. Жабішкі зазначыў, што камсамольцам універсітэта ў гэтым кірунку неабходна прыкладзі значна больш намаганняў, каб 50-годдзе Вялікага Кастрычніка сустрэць на дастойным узроўні.

Пытанні вучобы, быту, арганізацыі мерапрыемстваў, палітычнага выхавання студэнтаў — усё гэта знайшло месца ў дакладзе першага сакратара. Не выпадкова, што ў спрэчках па дакладу было многа выступаючых. Кожны з іх у тым ці іншым аспекце стараўся прааналізаваць прычыны многіх недахопаў у дзейнасці камітэта камсамола ўніверсітэта і ўсёй арганізацыі ў цэлым.

Аб падрыхтоўцы высока-

касных спецыялістаў у сценах універсітэта гаварыла сакратар камітэта камсамола філалагічнага факультэта О. Буланчыкава. У прыватнасці, яна адзначыла, што кожны студэнт павінен фарміраваць сябе не толькі як спецыяліста, але і як педагога, таму што большасць выпускнікам прыдзецца працаваць у школах, дзе педагогічныя зольнасці будуць адыгрываць важнейшую ролю ў выхаванні малодшага пакалення. І ўжо сёння, гаворыць выступаючая, студэнт павінен цясней сутыкацца з канкрэтнымі праяўленнямі сваёй будучай прафесіі: шырыць выкарыстоўваць мажлівасці педагогічнай практыкі, сустракацца і гутарыць з вопытнымі настаўнікамі, прадстаўнікамі арганізацый народнай асветы рэспублікі. Гэта дапаможа ў некаторай ступені пазнаць тых цяжасці, якія могуць напаткаць у будучым кожнага, і зрабіць усё магчымае ўжо сёння, каб прадухіліць тэтыя цяжасці.

Б. Замскі расказаў аб рабоце СНТ, старшынёй якога ён з'яўляецца і адзначыў, што многія студэнты ўніверсітэта яшчэ стаяць у баку ад навуковай і даследчай работы, і ў гэтым ёсць некаторае ўпущэнне з боку камітэта камсамола.

Аб тым, што камсамольскія актывісты мала выступаюць са сваімі праблемнымі матэрыяламі на старонках насенных і шматтыражнай газет, гаварыў рэдактар «Хіміка» Г. Кажушкова.

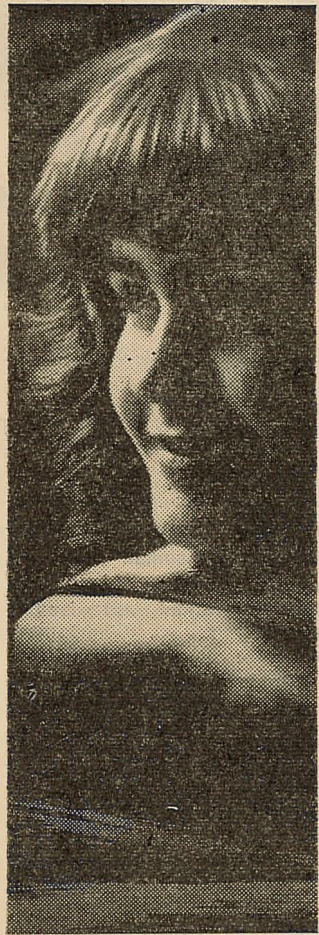
Не меншае месца на канферэнцыі займалі і пытанні аб падборы камсамольскіх кіраўнікоў, што мае

вялікае значэнне для дзейнасці ўсёй арганізацыі.

Сакратар парткома ўніверсітэта Т. Я. Дударова ў сваім выступленні спыніла асабліва ўвагу на тым, што многія камсамольцы стаяць у баку ад грамадскіх інтарэсаў, а некаторыя нават не чытаюць газет, не наведваюць тэатры; не выключаны са студэнцкага жыцця і факты амаральных учынкаў. Гэта, — гаворыць Т. Я. Дударова, — не што іншае, як вынік зніжэння патрабавальнасці да кожнага з камсамольцаў. Многія студэнты-камсамольцы страцілі пачуццё адказнасці, не даюць ацэнкі сваім учынкам. Адсюль яшчэ вялікая колькасць ва ўніверсітэце двоечнікаў і троечнікаў. А ў нас жа ёсць асабліва вышэйшыя, зазначае прамоўца, ліквідаваць гэтыя недахопы.

Выступаючы на канферэнцыі было многа, і кожны з іх быў ахоплен адной мэтай: сустрэць слаўнае 50-годдзе Кастрычніка моцнымі духам і ўпартымі ў творчай працы.

К. ГОРСКІ.

Першакурсніца. Фота А. Кадзета.

3 ІМЕМ ЛЕНІНА

З кожным днём у нашым універсітэце шырыцца падрыхтоўка да вялікай падзеі ў нашым жыцці — 97-ай гадавіны з дня нараджэння У. І. Леніна. На курсах, факультэтах, у інтэрнатах аформлена многа цікавых наглядных дапаможнікаў, якія дэталёва расказваюць аб слаўнай жыцці Уладзіміра Ільіча, аб студэнцкіх гадах, аб яго рэвалюцыйнай барацьбе і дзейнасці ў гады Савецкай улады.

Партком сумесна з камітэтам камсамола і іншымі грамадскімі арганізацыямі ўніверсітэта арганізаваў таксама прагляд моладдзю шэрага дакументальных фільмаў пра Леніна. Сёння, напрыклад, а 13 гадзіне ў актавай зале галоўнага корпуса будуць дэманстравацца цікавыя старонкі з жыцця правадыра — «Вечна жывы», «Мы бачылі Леніна», «Тут друкавалася «Искра» і іншыя. Дакументальныя фільмы будуць дэманстравацца да 21 красавіка.

Б. ІВАНОВ.

СТУДЭНТ ЮБІЛЕЙНАГА ГОДА

ПЕРАМОЖЦАМ БЫЦЬ НЯЛЁГКА

ГІСТОРЫК, ЯКІ ЁН? Простае на першы погляд пытанне, але на яго адказаць не адразу. Пачнем са знешнасці. Здавалася, што адрозніць належнасць студэнта да таго ці іншага факультэта нельга. Гісторыкі, безумоўна, не маюць сваёй формы. Аднак дайце больш пільна прыгледзімся да шумлівага і страннага пачатку юнакоў і дзяўчат, якія кожны дзень спяшаюцца ва ўніверсітэцкі гарадок. Вось ідзе вялікая група студэнтаў. Яны аб нечым спрачаюцца, дыскусіруюць. Агульнавядома, што гісторыкі — самыя заядлыя аматары спрэчак. Гісторык спрачаецца ўсюды і заўсёды, матэрыялу для дыскусій у яго шмат. Гэта карысна, гэта для ісціны. «Ісціна ж нараджаецца ў спрэчках», гаворыць народная пагаворка. А гісторыя не любіць няпраўды.

І яшчэ адна асаблівасць гісторыкаў — у кожнага «спальняны» партфелі. Бадай у кожным з іх ляжыць вялікая «навуковая» праца. А магчыма, гэта не гісторык?..

Паднімаем на пяты паверх галоўнага корпуса, дзе размясціўся сусветны намі група юнакоў і дзяўчат, прайшла ў кабінет усеагульнай гісторыі, каб тут ужо на практычным занятку знайсці зерне святой ісціны.

Пяты паверх поўнасцю «адададзены» гістарычнымі факультэту. Вось насценная газета «Гісторык», побач — «Камсамольскі праектар». «Праектар» аспляляе на яры, ён пранізвае многія аспенты дзейнасці і жыцця факультэта. Але і ён не можа ўсё асвятліць...

У ПОШУКАХ ІСЦІНЫ

Вучоба для студэнта — галоўны абавязак. Паглядзім на гісторыка з гэтага боку. Каб не вяртацца далёка ў мінулае, возьмем для прыкладу апошнюю сесію. Тут асабліва вылучыўся другі курс (72 студэнта). Дзесяць выдатнікаў, вось — троечнікаў. Астатнія здаюць на выдатна і добра.

Цяпер давайце звернемся да факультэцкай статыстыкі. Яна дапаможа зрабіць наступны вынік: кожны дзень на факультэце з'яўляецца выдатніца. Не буду хваліцца, але справядліва зазначу, што не кожны факультэт можа ганарыцца гэтым.

СПОРТ І ГІСТОРЫК

Мінскае возера. Роўныя дарожкі парка. Перамогі. Тут двойчы ў год праводзіцца агульнаўніверсітэцкія кросы. Забег гісторыкаў. Другі круг дыстанцыі. Шчыльнай масай бягуць хлопцы. Наперадзе ўсіх, амаль на паўкруга, бляжыць хударлявы юнак. Гэта Фёдар Ляоненка. Спартыўная

слава гэтага студэнта далёка вядома за межамі нашай рэспублікі...

Падводзіцца вынікі кросу. Першае месца зноў за гісторыкамі. І ўжо ў матары раз! У гэтым яны, бадай, не маюць сабе роўных ва ўсім універсітэце. «У масавасці наша сіла!» — гавораць гісторыкі.

Так заваёўваецца чарговая спартыўная ўзнагарода факультэта. У нас маецца шмат самых розных кубкаў, медалю і ганаровых граматаў — свядка слаўных спартыўных бітваў, з якіх гісторыкі выходзілі пераможцамі.

А хто ва ўніверсітэце не ведае выдатных лёгкаатлетаў Тацяну Кавалёву, Аляксандра Якубоўскага, Віктара Пятрова, валеябалістаў Барыса Шабановіча, Яўгена Брыгадзіра, Леаніда Гваздзя, гімнастку Ларысу Шыманскую, шахматыста Мікалая Галедзюка і Леаніда Лойку, цяжкаатлета Мікалая Бондара, веласіпедыста Паўла Бондара?

ВОСЬ ГЭТА МАСТАКІ

Актавая зала...

Народу — бітком. На аглядзе філолагі і гісторыкі, даўнішнія непрымірымыя сапернікі. Барацьба за першае месца разгарнулася ўпарта і самааддана. Гісторыкам прыходзіцца цяжка. Ядра самадзейнасці — пяты і чацвёрты курсы — пускныя. У іх шмат працы над дзяржаўнымі экзаменамі, дыпломнымі. Яны ў агледзе не ўдзельнічаюць. Уся надзея на моладзых. Яны ж? Але моладзь не падвяла. Першае месца заваявана. У гэтым вялікая заслуга Мікалая Бондара і Веры Фацеевай. Яны аддалі многа сіл і энергіі, каб стварыць моцны, любячы мастацтва, сцэну калектыву.

Ітак, у гэтым годзе гісторыкі зноў на агульнаўніверсітэцкім аглядзе занялі першае месца.

Гэта ў дзесяты раз запар!

КАЛІ ПАКЛІЧА ТРЭЦІ СЕМЕСТР...

Стэпавы пыл. Гарачыня таная, нібы нехта незнарок

АД РЕДАКЦЫІ: Мы раздзяляем радасць аўтара гэтай артыкула аб поспехах гісторыкаў у вучобе, працы, арганізацыі культурнага адпачынку і іншых галінах іх шматграннага, на самай справе змястоўнага жыцця. Але, на наш погляд, нават самыя вялікія поспехі не павінны адцягваць увагу ад тых недахопаў, якія маюць яшчэ месца на факультэце.

Гутарка ў першую чаргу ідзе аб тым, што, хаця за апошні семестр колькасць выдатнікаў сярод гісторыкаў павялічылася, на факультэце ў цэлым паспяховасць пазнілася, больш стала двоечнікаў. Камітэт камсамола гістфака прымае меры для таго, каб ліквідаваць недахопы. Але ж у гэтым напрамку выкарыстоўваюцца пакуль што не ўсе магчымасці. Хацелася б, каб і ўніверсітэцкі камітэт камсамола больш удзяляў увагі пытанням вучобы і паспяховасці студэнтаў-гісторыкаў.

Добры дарадчык — «Веды»

Кафедра прыродазнаўчых навук (загадчык Ул. М. Стрэльчанка) падрыхтоўчага факультэта наладзіла выпуск насценгазеты «Веды», якая знаёміць замежных студэнтаў з жыццём і навуковай дзейнасцю выдатнейшых рускіх і савецкіх вучоных фізікаў, хімікаў, біёлагаў, матэматыкаў

і іншых. На яе старонках можна прачытаць таксама і інфармацыі аб выдатных замежных вучоных, якія шмат зрабілі для развіцця гэтых навук. Газета рэгулярна змяшчае задачы, цікавыя галаваломкі, загадкі, разгадаць якія замежным студэнтам не так про-

ста; ім прыходзіцца звяртацца да розных даведвальнікаў і нават часам да энцыклапедыі. «Веды» багата ілюстравана. Таму не дзіўна, што яна карыстаецца вялікай папулярнасцю і кожны чарговы выхад яе з нецярпеннем чакаюць замежныя студэнты.

ПРЫСВЕЧАНЫ МІНСКУ...

Школа рабочай моладзі № 7 трактарнага завода запрасіла студэнтаў падрыхтоўчага факультэта на вечар, прысвечаны 900-годдзю ардэнаноснага Мінска. Там яны даведаліся аб гісторыі горада, аб яго слаўных рэвалюцыйных традыцыях, аб гераічнай барацьбе мінчан у гады Вялікай Айчыннай вайны супраць фашысцкіх захопнікаў. Шмат цікавага расказалі ім у выступленнях прамоўцы аб стваральнай працы сталіцы цяпер, аб яго падрыхтоўцы і падарунках 50-годдзю Савецкай улады.

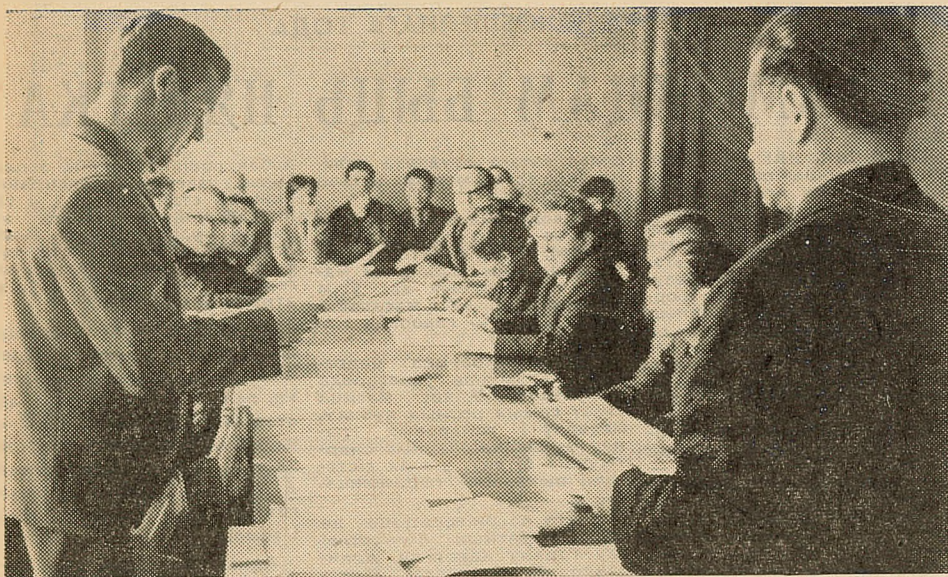
Замежныя сябры былі не толькі слухачамі, але і актыўнымі ўдзельнікамі ве-

чара. Яны сваімі сіламі далі захапляючы канцэрт. Больш гадзіны рабочая моладзь, запрошаныя госці горада слухалі нацыянальныя песні дзесяці замежных краін. Пад гарачыя апладысменты студэнты нашага ўніверсітэта выканалі савецкія песні «Крыніца», «Вечар на рэйдзе», песню з кінафільма «Два байцы» і многа іншых. У заключэнне яны цудоўна выканалі танец «Казачок».

Зала доўга не сціхала. Апладысменты. Авацыі, чуваць словы «Ма-лай-цы!».

На вечары адчуваліся непаўторная абставіны таварыскасці і сяброўства.

І. КАЗАКОЎ.

На парадку дня пасяджэння мясцома — спартыўная работа.
Фота А. КАДЗЕТА.

КІРАЎНІК

Толькі што закончыліся заняткі, наперадзе яшчэ многа спраў у студэнтаў нашага ўніверсітэта. Адны спяшаюцца ў бібліятэку, каб першымі атрымаць неабходную літаратуру і сумленна падрыхтавацца да семінарскіх заняткаў, другія спяшаюцца ў кінатэатры паглядзець новы мастацкі фільм. Але больш усяго турбот у тых, хто пастаянна выконвае вялікую грамадскую работу.

Спяшаецца і наш студэнт Віктар Озераў. Куды? Зразумела: на плячойку, дзе праходзяць заняткі па парашутнаму спорту. Яго там чакаюць спартсмены — парашутысты. Ён кіруе гэтай секцыяй.

Да паступлення ва ўніверсітэт на аддзяленне журналістыкі Віктар служыў у Савецкай Арміі. На яго ліку дзесяткі самастойных скачкоў з парашута.

ПАРАШУТНАЙ

якія ён рабіў не толькі днём, а нават і ноччу. З таго часу і зарадзілася ў яго сэрцы любоў да парашутнага спорту.

— А што, калі арганізаваць парашутную секцыю пры ўніверсітэце? — яшчэ на першым курсе (у мінулым годзе) пачаў думаць Віктар.

Ён ведаў, што гэта справа нялёгка, але ўсё магчыма, калі ёсць жаданне. Віктар горада падтрымаў і камітэце ДТСААФ. Пачалася старанная падрыхтоўка матэрыяльнай базы. Але і гэта было зроблена. І вясной мінулага года парашутная секцыя ўжо пачала дзейнічаць. Жадаючых зрабіць першы крок у неба было многа, асабліва на матэматычным факультэце.

У гэтым годзе зноў пачала працаваць парашутная секцыя. Лік студэнтаў у параўнанні з мінулым годам узрос амаль у два разы. Сярод іх большасць

СЕКЦЫІ

студэнтаў першых курсаў. Зараз каля 90 чалавек з розных факультэтаў паспяхова вывучылі матэрыяльную частку парашута, яго ўкладку. Настаў самы адказны час у нашых спартсменаў — скачкі з парашута. Аб гэтым ведае кіраўнік Віктар Озераў. Пакуль што трэба навучыцца скакаць з вышак, папрацаваць на трэнажорах.

Уперадзе — напружаныя дні, хваляванні. Хвалюецца крыху і сам кіраўнік за сваіх навучэнцаў. Пройдзе некалькі тыдняў і студэнты зробіць першыя крокі ў воблачнай вышыні.

Спяшаюцца студэнты... Спяшаецца і студэнт другога курса аддзялення журналістыкі Віктар Озераў, каб свечасова правесці заняткі.

На здымку: студэнты першага курса Алег Кунаев з біяфака і Таня Краўчанка з філфака уважліва сочаць за сваім кіраўніком парашутнай секцыі Віктарам Озеравым, які паказвае, як правільна выканаць зацяжку строп.

Фота і тэкст І. АСКІРКІ.

Дваццаць пятага і дваццаць восьмага сакавіка ў спартыўнай зале корпуса радыёфізікі і электронікі было праведзена асабіста-каманднае першынство ўніверсітэта па фехтаванні. У мужчынскіх відах поўную перавагу паказалі фізікі. На першае месца па рапіры зыйшаў кандыдат у майстры інжынер фізічнага факультэта Міхаіл Ксенафонтаў, які не меў ніводнага паражэння. Другое месца заваяваў выпускнік гэтага ж факультэта Георг

Станкевіч і трэцяе — Марык Ліўшыц (III курса фізфака).

У паядынках майстроў саблі на першае месца выйшаў майстар

спорту Леанід Рабчыкаў (V курса філфака). Па фехтаванні на шпагах сваю поўную перавагу паказаў Георг Станкевіч, які лёгка вый-

камад на вышэйшым ступеньку першынства паднялася студэнтка II курса філфака Наташа Уткіна, другое месца дасталася студэнтцы III курса біяфака Галіне Макаранка, трэцяе — ветэрану зборнай ўніверсітэта аспірантцы хімфака Раісе Орышавай.

Камандныя месцы размеркаваліся наступным чынам: фізічны, філалагічны, матэматычны, хімічны, гістарычны факультэт.

НАШЫ МУШКЕЦЁРЫ

спорту Марк Ліўшыц (IV курс фізфака), на другое — І. Баранаў (I курс аддзялення радыёфізікі), і на трэцім месцы аказаўся мацнейшы наш сабліст майстар

граў усе баі. Другое месца заняў Юрый Прыймаў (V курс матфака), на трэцім — Віктар Сасенка (II курс фізфака). Сярод жаночых

АСПІРАНТЫ І СПАБОРНІКІ ТРЫМАЮЦЬ ЭКЗАМЕН

Наш ўніверсітэт па праву называецца кузняй навуковых кадраў. Штогод ён падрыхтоўвае дзесяткі аспірантаў па самых розных дысцыплінах, якія з поспехам працуюць выкладчыкамі ў вышэйшых навучальных установах не толькі нашай рэспублікі, але і ва ўсёй краіне. Акрамя гэтага, пры аспірантуры БДУ налічваецца каля 800 спаборнікаў.

Днямі 30 аспірантаў і спаборнікаў паспяхова здалі кандыдацкі экзамен па марксіска-ленінскай філасофіі і гісторыі філасофіі. Добрыя веды паказалі У. Т. Піскун, Ю. С. Булкін, С. А. Габрусевіч і іншыя.

А. ФЭДАРАЎ.

НАВІНЫ

ПАДЗЕІ

ФАКТЫ

танняў, на якія атрымалі пераканаўчыя адказы.

На першым курсе аддзялення журналістыкі адбыўся сход. На яго былі запрошаны дэкан факультэта дацэнт Р. В. Булацкі, дацэнт Л. А. Шаўчэнка, М. Я. Цікоцкі, М. С. Зярніцкі і іншыя, а таксама куратары курса. Асноўнымі пытаннямі на сходзе былі пытанні дысцыпліны і вучобы. У прыклад ставіліся выдатнікі вучобы Люда Гарэжнікіна, Васіль Гурын. Справядлівай крытыцы былі падвергнуты Ала Папова, Галіна Гарэлік і іншыя студэнты, якія несур'ёзна

ставяцца да вучобы: не рыхтуюцца да семінарскіх заняткаў, спяняюцца на лекцыі і, горш таго, амаль палову з іх прапускаюць.

Хутка пройдзе два месяцы, як у нашым ўніверсітэце пачаўся абмен камсамольскіх білетаў. Цяпер можна аглянуцца назад і паглядзець, як жа праходзіць гэтае важнае палітычнае мерапрыемства. Штабам па абмену камсамольскіх дакументаў з'яўляецца камітэт камсамола БДУ. Тут шмат нагляднай агітацыі аб першых камса-

мольцах, аб героях-камсамольцах Грамадзянскай і Вялікай Айчыннай вайны, а таксама слаўных традыцый камсамольскай арганізацыі ўніверсітэта. Калектывам камітэта зроблена ўсё для таго, каб абмен білетаў праходзіў ва ўніверсітэце па-святочнаму, урачыста і арганізавана. Паспехі ў гэтым ужо ёсць добрыя. Атрымалі камсамольскія пашпарты студэнты біялагічнага, геалага-геаграфічнага, філалагічнага факультэтаў, адміністрацыйна-гаспадарчай часткі, а цяпер на паверцы — гістарычны. Усяго новыя камсамольскія білеты атрымалі 1952 студэнты.

На чарговым пасяджэнні групы народнага кантролю нашага ўніверсітэта разгледжана пытанне аб правільнасці размеркавання грашовых сродкаў на быццё маёмасці для факультэтаў. Пасля абмеркавання прынята адпаведная пастанова.

У Беларускай таварыстве дружбы і культурнай сувязі з замежнымі краінамі быў арганізаваны для савецкіх і замежных студэнтаў ўніверсітэта прагляд кінафільма «Паднятая цілі-

на» па аднайменнаму раману Міхаіла Шалахава.

На філалагічным факультэце 4 красавіка адбылася першая абарона дыпломных работ выпускнікамі-журналістамі юбілейнага года. На гэтую ўрачыстасць у кабінет друку сабраліся выкладчыкі, студэнты, каб паслухаць і абмеркаваць справядліва «абаронцаў». Што ж, пачатак нядрэнны: большасць з дыпламантаў атрымалі добрыя і выдатныя адзнакі.

Рэдактар М. І. ЮСЬКА.

Кафедра фізіялогіі раслін арганізавала цікавую гутарку для замежных студэнтаў падрыхтоўчага факультэта «Аб паходжанні жыцця на Зямлі». Яе зрабіў загадчык кафедры дацэнт Сяргей Уладзіміравіч Калішэвіч. Ён ілюстравалі свой расказ шматлікімі нагляднымі дапаможнікамі і цікавымі даследамі. Студэнты задавалі шмат пы-